

Erityispedagogiikan opiskelijoiden orientoiva harjoittelu: Ohjeet ohjaaville erityisopettajille

OPINTOJAKSON SISÄLTÖ JA OSAAMISTAVOITTEET

Opintojakso (KTKP3029 Osaaminen ja asiantuntijuus: orientoiva harjoittelu) on osa erityispedagogiikan opiskelijoille pakollisia kasvatustieteen perusopintoja. Opetussuunnitelmassa opintojakson sisältöjä kuvataan seuraavasti:

Opintojaksolla tutustutaan erityisopettajan työhön ja koulun toimintakulttuuriin perusopetuksessa ja se sisältää kahden viikon opetusharjoittelun.

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on valmius

- ymmärtää keskeisiä erityisopettajan työnkuvan ja asiantuntijuuden sisältöjä
- havainnoida oppimisympäristöjä ja koulun toimintakulttuuria oppimisen ja koulunkäynnin tuen, oppijoiden moninaisuuden sekä hyvinvoinnin näkökulmasta
- arvioida koulun toimintakulttuurin vakiintuneita käytänteitä ja itsestänselvyyksiä sekä niiden suhdetta oppimiseen ja hyvinvointiin
- suunnitella ja toteuttaa opetustilanteita
- reflektoida omia havainnointi-, vuorovaikutus- ja ohjaustapojaan
- analysoida oman ammatillisen identiteettinsä rakentumista ja pedagogisia kehittymistarpeitaan

Opintojakso sisältää kahden viikon harjoittelujakson perusopetuksessa (luokat 1–9) erityisopettajan ohjauksessa. Opiskelijat hakevat harjoittelupaikan itse.

Luennoilla ja itsenäisenä opiskeluna opiskelijat tutustuvat oppimisen ja koulunkäynnin tukeen (peruskoulun opetussuunnitelman perusteet), eriyttämiseen, koulun toimintakulttuurin rakentamiseen, kiusaamisen vastaiseen työhön, oppimisympäristöjen merkitykseen sekä aloittavat ammatti-identiteetin rakentamisen.

Huomioithan, että tämä harjoittelu saattaa olla opiskelijan ensikosketus opetustehtäviin. Opiskelijan kanssa kannattaakin alussa keskustella, minkälaista aikaisempaa kokemusta hänellä on lasten ja nuorten kanssa toimimisesta ja opettamisesta. Ohjauksessa onkin tärkeä huomioida yksilöllinen lähtötilanne ja keskustella harjoittelun alussa opiskelijan osaamistavoitteista suhteessa hänen aiempaan kokemukseensa.

HARJOITTELUN AIKAiset TEHTÄVÄT

Opiskelijan tehtävät harjoittelussa:

- Tutustua kahden viikon ajan (50 tuntia) erityisopettajan työhön ja osallistua mahdollisuuksien mukaan sen tehtäviin.
- Perehtyä koulun oppimisen ja koulukäynnin tuen järjestämiseen sekä pedagogisiin asiakirjoihin.
- Havainnoida koulun toimintakulttuuria kiusaamisen vastaisen työn näkökulmasta ja haastatella rehtoria ja ohjaavaa erityisopettajaa näistä teemoista.
- Suunnitella ja pitää **6 opetuskokeilua** (ryhmälle tai yksittäiselle oppilaalle) ohjaavan opettajan tuella. Sisällöt sovitaan harjoittelupaikan tarpeiden mukaan ja voivat liittyä opiskeltavaan aineeseen tai muihin taitoihin riippuen oppilaiden tuen tarpeista. Kokeilut voivat olla lyhyitä tuokioita tai 45 minuutin oppitunteja.

OHJAAVAN OPETTAJAN TEHTÄVÄT

Voit toimia harjoittelun ohjaajana, jos sinulla on erityisopettajan tai erityisluokanopettajan pätevyys. Varaathan aikaa harjoittelun alussa opiskelijan perehdyttämiseen ja keskusteluun opiskelijan oppimistavoitteista sekä palautekeskusteluihin harjoittelun kuluessa. Tutustukaa yhdessä harjoittelun alussa tehtäviin, joita opiskelijan tulee tehdä, ja kirjata harjoitteluraporttiin.

Ohjaavan opettajan tehtävänä on:

- Tarjota näkymä erityisopettajan työhön: Mahdollisuuksien mukaan ota opiskelija mukaan kaikkiin työtehtäviisi, jotta opiskelija saa kattavan kuvan erityisopettajan työstä. Opiskelijan kanssa on hyvä keskustella myös vaihtoehtoisuudesta harjoittelun alussa.
- Antaa ohjausta ja palautetta harjoittelun aikana ja pidetyistä opetustuokioista: Opiskelija hyötyy välittömästä toimintatilanteisiin liittyvästä ohjauksesta. Opetustuokioista saatavaa palautetta hän voi hyödyntää heti seuraavaa oppituntia suunnitellessaan.
- Kirjata harjoittelun päätyttyä palaute Vasara-järjestelmään.

VASARA-JÄRJESTELMÄ

Harjoittelusopimus, opiskelijalle annettava palaute ja palkkionmaksu hoituvat sähköisen Vasara-järjestelmän kautta. Saat Vasarasta kutsun sähköpostiisi aina, kun prosessin eteneminen vaatii sinulta toimintaa (vaiheet kuvattu alla). Jotta opiskelija voi aloittaa harjoitteluprosessin Vasarassa, hän tarvitsee ohjaavan erityisopettajan sähköpostiosoitteen ja puhelinnumeron.

- **Tietojen antaminen:** Täytä omat ja esihenkilön tiedot huolella ja tarkista, että sähköpostiositteet ja puhelinnumerot ovat oikein.
- **Harjoittelusopimuksen allekirjoittaminen:** Opiskelija, ohjaava erityisopettaja, koulun esihenkilö (mikäli se et ole sinä itse) ja yliopistolla harjoittelua ohjaava opettaja allekirjoittavat harjoittelusopimuksen sähköisesti (linkki tulee kunkin sähköpostiin JYU Sign -palvelusta).
- **Palaute harjoittelusta:** Linkki tulee sähköpostiisi harjoittelun päätyttyä. Kirjaa tehtäviä ja toimintoja, joihin opiskelija on harjoittelun aikana osallistunut, sekä kannustavaa mutta rehellistä palautetta, joka auttaa opiskelijaa kehittämään ja suuntaamaan oppimistaan.

Huomioithan palautetta kirjoittaessasi, että opiskelijat voivat käyttää harjoittelusta annettavaa palautetta toisinaan työpaikkoja hakiessaan. Kirjoittamasi palaute näkyy lisäksi yliopistolla harjoittelua ohjaavalle opettajalle.

- **Ohjauspalkkion maksaminen:** Korvaus maksetaan **kolmesta tunnista**, ja maksatus tapahtuu sen jälkeen, kun olet antanut palautteen Vasaraan. Osassa kunnista palkkio maksetaan opettajalle itselleen, osassa organisaatiolle. Tieto maksunsaajatahosta kerrotaan Vasarassa.

Vaihtoehto 1: Korvaus maksetaan suoraan ohjaavalle opettajalle: Täytä pankkitiedot Vasarassa (tilinumero ja BIC-tunnus.) Halutessasi voit liittää myös verokortin. Mikäli haluat toimittaa verokortin erikseen, ohjeet löytyvät Vasarasta.

Vaihtoehto 2: Korvaus maksetaan organisaatiolle: Tarkemmat laskutusohjeet löytyvät yliopiston sivuilta ([JYU laskutus](#)). Linkki ohjeisiin löytyy myös Vasarasta. Sähköisessä laskussa tulee näkyä seuraavat tiedot:

KTKP3029 Osaaminen ja asiantuntijuus: Orientoiva harjoittelu
Opiskelijan nimi
Harjoitteluajankohta (alku- ja loppumispäivämäärät)
Viite: Sainio Miia/21000288

KIITOS, ETTÄ TOIMIT HARJOITTELUOHJAAJANA

Suuri kiitos siitä, että opiskelija saa avullasi mahdollisuuden tutustua erityisopettajan työhön ja mahdollisuuden rakentaa omaa erityispedagogiikan ammatti-identiteettiään. Toivomme, että nämä tiedot auttavat teitä yhteisen oppimiskokemuksen luomisessa. Tarvittaessa ota yhteyttä harjoittelua ohjaaviin opettajiin:

Miia Sainio, yliopistonlehtori (miia.p.sainio@juu.fi, 040 628 9272) ja

Jenni Salminen, yliopistonlehtori (jenni.e.salminen@juu.fi, 040 805 4032)